

Voor dit overzicht is gebruik gemaakt van de websites www.waarneming.nl en www.trektellen.nl. We hebben weer geprobeerd zo volledig mogelijk te zijn, maar de kans blijft groot dat we enkele boeiende waarnemingen gemist hebben. Waarvoor hierbij onze excuses.

Dwerggans

Op 21 februari verbleef net als andere jaren een Dwerggans nabij Scharmer. Daarnaast vlogen er op 11, 12 en 14 oktober enkele vogels over telpost Zuidveld en op 21 oktober vlogen nog twee vogels langs telpost Langebosch.

Sneeuwgans

Er werden dit jaar meerdere vogels gezien, waarbij het altijd de vraag is waar deze vogels vandaan komen. Een vogel hield zich van eind juni tot en met augustus op in het Lauwersmeer. Tevens waren er in september vogels aanwezig in het Dannemeer en de Onlanden.

Witbuikrotgans

Van 5 februari tot 22 februari bevonden zich maximaal twee vogels op de kwelders bij Noordpolderzijl. Hier zat tussen 2 november en 21 november ook weer een exemplaar. Daarnaast zat er van 25 maart tot 8 april een vogel op Rottumeroog.

Verder vlogen er nog vogels langs Lauwersoog op 2 en 27 november. Op 2 december ook nog twee vogels langs de telpost in de Eemshaven.

Zwarte Rotgans

Op 2 april zat er een vogel op de kwelders Noordpolder.

Roodhalsgans

Net als in andere jaren verbleven er Roodhalsgans in het Jaap Deensgat, op de Dollardkwelders en de kwelders Noordpolder. Verder vloog er een vogel langs Lauwersoog op 2 november en verbleef één van de vogels van de Onlanden soms in Groningen, namelijk op 14 november en 3 december. Op 18 december hield zich een vogel op bij Vriescheloo en op 29 december kwam er nog een waarneming uit het Roegwold.

Amerikaanse Tafeleend

Van 19 januari tot en met 13 maart

verbleef een Amerikaanse Tafeleend in het Van Starckenborghkanaal tussen Aduard en Noordhorn. De vogel was soms dagen niet aanwezig op het kanaal en leek er vooral te zitten als het had gevroren of het hard waaide. Indien aanvaard betekent dit niet alleen het 1^e geval voor Groningen, maar ook voor Nederland.

Witoogend

Vanaf 23 februari tot 17 april en ook op 30 oktober zat een geringde Duitse projectvogel in Bourtange. Nog een geringde vogel werd op 30 april gevonden in de Vlinderbalg, Lauwersmeer.

Brilzee-eend

Op 19 november werd er een langsvliegende vogel gezien vanaf Rottumerplaat. De vogel is aanvaard door het CDNA en het betreft hier het 3^e geval voor Groningen.

Ijseend

Ook dit jaar zaten er weer Ijseenden in het Lauwersmeer, bij Rottumeroog en Rottumerplaat. Op 19 november werden er zelfs veertien vogels gezien vanaf Rottumerplaat. Verder waren er nog enkele langsvliegende vogels langs de telpost in de Eemshaven.

Ijsduiker

Op 10 januari werd een vogel gezien in de haven van Lauwersoog. Tevens zat de Ijsduiker van het Leekstermeer op 28 en 30 januari in het kleine stukje van het meer dat bij Groningen hoort. De enige andere waarneming was van een langsvliegende vogel op 27 december te Lauwersoog.

Amerikaanse Tafeleend, Zuidhorn, 2 februari 2016

Foto: Alwin van Lubeck

Grauwe Pijlstormvogel

Op 29 augustus en 4 september viel een langsvliegende vogel te noteren vanaf Lauwersoog en Rottumerplaat.

Vaal Stormvogeltje

Ook dit jaar was er gebrek aan een goede noordwesterstorm, dus bleef het bij een enkel Vaal Stormvogeltje op 2 november langs Lauwersoog.

Roodhalsfuut

De gehele winter verbleef een vogel in de haven van Lauwersoog. Verder waren er meerdere vogels kortstondig aanwezig op diverse plekken in de provincie. Een broedgeval bleef dit jaar helaas uit.

Flamingo

Een vogel werd op 5 juni gemeld in het Wolfsbarghe. Op 21 juni was er nog een melding van een overvliegende vogel bij Haren.

Zwarte Ooievaar

Vanaf mei tot en met september waren er weer meerdere waarnemingen, de meeste in augustus. Twee vogels die vanaf 18 augustus tot 2 september aanwezig waren in de Veenhuizerstukken kregen de nodige aandacht en dat gold eveneens voor een vogel die zich van 11 september tot 24 september ophield in de Emmapolder.

Zwarte Ibis

Op 9 april werd een Zwarte Ibis gezien in polder Breebaart. Van 9 juni tot 4 september waren een tot maximaal vier vogels aanwezig in het Dannemeer.

Kwak

Op 10 mei was er een melding nabij Nieuwolda en op 12 december nog eentje bij het Reitdiep in Groningen. Rond het Foxholstermeer bleef het dit jaar stil.

Ralreiger

Van 23 tot en met 25 juni was een Ralreiger aanwezig in het Dannemeer. Het gaat hier om het 5^e geval voor de provincie.

Purperreiger

Het heeft er alle schijn van dat de Purperreiger voor het eerst gebroed heeft in de provincie. Op 22 mei werden twee exemplaren gezien bij Woudbloem. Daarna werd rond dit natuurgebied bijna dagelijks een exemplaar waargenomen. Op 15 en 16 augustus werden door meerdere waarnemers twee juvenielen gezien waarvan één keer samen met een oudervogel.

Koereiger

2016 was een goed jaar voor de Koereiger in de Groningen. Desondanks waren de meeste vogels slechts een à twee dagen aanwezig. Uitzonderingen waren vogels in de Lettelberter Petten van 20 tot en met 26 september en in het Zuidlaardermeergebied van 9 tot en met 11 oktober.

Kuifaalscholver

Er waren waarnemingen bij Lauwersoog en in de Ruidhorn, respectievelijk op 26 oktober en 26 november.

Slangenarend

Een overvliegende vogel werd op 27 juni gezien vanuit een langzaam rijdende auto bij het Hoornse Diep. Op 24 juli werd nog een overvliegende vogel gezien te Kiel Windeveer en deze vogel kon goed gedocumenteerd worden. Het zijn respectievelijk de 7^e en 8^e waarnemingen voor de provincie Groningen.

Steppekiekendief

De inmiddels schaarse doortrekker werd ook dit jaar meerdere keren in de provincie waargenomen. Zoals gebruikelijk vlogen de meeste vo-

Slangenarend, Kiel Windeveer, 24 juli 2016

Foto: Jan Ploeger

gels langs de telposten aan de noordkust, met maar liefst negen exemplaren langs telpost Noordkaap.

Roodpootvalk

Dit jaar was er in mei redelijk goede trek van Roodpootvalken. Langs de kusttelposten werden in totaal negen vogels gezien. Op 9 en 10 mei verbleef een vrouwtje langdurig bij telpost Noordkaap in de Emmapolder te midden van enkele Torenvalken. In het najaar waren er nog acht waarnemingen, verspreid over de provincie.

Kleinst Waterhoen

2016 was een erg goed jaar voor Kleinst Waterhoen in de provincie. De ontwikkeling van het Dannemeer/Woudbloem bleef ook bij deze soort niet onopgemerkt. Op 27 en 29 mei werden er respectievelijk drie en twee vogels gehoord in Woudbloem. Van 4 mei tot 8 juli zaten er ook roepende vogels op meerdere plekken in het Zuidlaardermeergebied.

Griel, Eemshaven, 10 mei 2016

Foto: Thijs Glastra

Griel

Van 10 tot en met 13 mei verbleef een Griel op een veldje in de haven van de Eemshaven. De vogel van de Eemshaven was voor Groningse vogelaars een langverwachte soort! Naast enkele claims zijn er verder geen overtuigende waarnemingen van deze soort in de provincie. Op 11 mei 2012 spoelde een Griel aan op Rottumerplaat. Deze vogel was op 11 juni 2011 in Suffolk geringd.

Steltkluut

Ook dit jaar waren er enkele broedparen in de provincie. In het Dannemeer werden twee jongen grootgebracht; andere paren kwamen helaas niet tot succesvolle legsels. Bijzonder was ook de juveniele Steltkluut die van 18 augustus tot en met 7 november in de Breebaartpolder verbleef.

Strandplevier

Behalve vanaf de Groningse eilanden waren er enkel waarnemingen op 26 juni bij Achter de Zwarten en op 11 augustus in het Dannemeer.

Woestijnplevier

Tijdens een hoogwatertelling werd op 20 mei een Woestijnplevier gevonden bij telpost Ruidhorn. De vogel was aanwezig tot en met 29 mei. Indien aanvaard betreft het de 3^e Woestijnplevier voor Groningen.

Morinelplevier

De schaarse doortrekker werd ook dit jaar weer vooral vanaf de telposten gezien. Een groep van elf vogels op 14, 15 en 16 mei bij Finsterwolde kreeg het meeste bekijks.

Poelsnip

Een Poelsnip liet zich 24 oktober in de Eemshaven slechts in vlucht zien aan een gelukkige waarnemer. De laatste waarneming van deze soort in Groningen dateert alweer uit 2003, toevalligerwijs op min of meer dezelfde plek. Helaas is de vogel niet aanvaard door het CDNA.

Poelruiter

Erg leuk was de Poelruiter die zich van 28 april tot en met 1 april liet

zien in de Koningslaagte bij Groningen. Dat kan ook gezegd worden van de vogel die op 8 mei langs de Noordkaap vloog. Van 19 tot 24 juni en op 18 juli zat een vogel bij Achter de Zwarten. Op 29 juni verbleef een vogel in het Dannemeer en op 10 september eentje in polder Breebaart.

Terekruiter

Van 17 tot en met 22 mei zat er een Terekruiter in de Breebaartpolder. Van 16 tot en met 19 juli was dit nogmaals het geval. In de Breebaartpolder is de soort inmiddels een jaarlijkse gast.

Bonapartes Strandloper

Op 24 augustus werd een Bonapartes Strandloper gevonden in het Dannemeer. De vogel was aanwezig tot en met 5 september. Vooral opvallend is dat de vogel erg ver in het binnenland zat. Op 18 september werd ook nog een vogel gezien bij Achter de Zwarten in het Lauwersmeer. Respectievelijk betreffen het hier, indien aanvaard, het 6^e en 7^e geval voor Groningen.

Bairds Strandloper

Een Bairds Strandloper werd op 23 juli gevonden in polder Breebaart. De vogel was telkens kort in beeld

Woestijnplevier, Ruidhorn, 25 mei 2016

Foto: Alwin van Lubeck

Blonde Ruyter, Punt van Reide, 18 september 2016

Foto: Lazar Brinkhuizen

en liet zich uiteindelijk slechts aan een select gezelschap zien. Ondanks meerdere zoekpogingen werd de vogel later op de dag en in de daaropvolgende dagen niet meer gevonden. De vogel is aanvaard door het CDNA en is het eerste geval voor de provincie Groningen!

Breedbekstrandloper

Net als andere jaren blijft de Breebaartpolder de plek om deze soort te zien. Er werden op 14 mei zelfs vier vogels gezien. Andere waarnemingen kwamen van de hoogwater-vluchtplaats bij de Kustweg op 14 mei (een) en op 22 mei (twee). De binnenlandwaarneming van twee vogels op 23 mei bij het Dannemeer is zeer bijzonder, niet in de laatste plaats omdat een van deze vogels nog geheel in winterkleed was.

Blonde Ruyter

Als er in een jaar drie Blonde Ruyters in de provincie worden gezien, kan je het een goed jaar noemen. De eerste zat 25 en 26 mei bij de telpost Ruidhorn, tegelijk met de Woestijnplevier. De tweede vogel werd op 14 augustus gezien op een akker tussen Goudplevieren en Kieviten en wel in de Zevenboerenpolder. Het derde exemplaar was kortstondig aanwezig op de Punt van Reide op 18 september.

Grauwe Franjepoot

Ook dit jaar werden verscheidene Grauwe Franjepoten gezien. Vanaf mei tot en met september waren er meerdere vogels op de gebruikelijke plekken zoals de Ruidhorn en het Lauwersmeer.

Rosse Franjepoot

Het was dit jaar dun gezaaid met Rosse Franjepoten. De enige waarnemingen waren op 2 en 4 november bij Lauwersoog, 17 november vanaf de telpost in de Eemshaven

Lachstern, Oude Pekela - Polder Nieuwe Compagnie, 31 juli 2016

Foto: Ronald de Lange

en tot slot een vogel op 27 december wederom langs Lauwersoog.

Grote Burgemeester

Van 8 tot en met 23 januari verbleef er een Grote Burgemeester bij een vuilnisverwerker in Wildervank. Voor de regio een erg leuke soort!

Kleine Burgemeester

Op 10 januari werd een Kleine Burgemeester gevonden nabij wordt: Zuidoost-Groningen en deze verbleef daar tot en met 15 januari. Een erg leuke soort voor Westerwolde.

Lachstern

In het voorjaar werd geen enkele Lachstern gemeld vanaf de telposten en dat is vrij uniek te noemen. Gelukkig waren er wel broedvogels in Duitsland aangekomen want vanaf 4 juli verschenen er weer volwassen en juveniele Lachsterns in Oost-Groningen. Uiteindelijk bleek er een slaapplek te zijn op de Dollardkwelders en werden er in de zomermaanden maximaal 32 vogels waargenomen, waarvan 12 juveniel.

Zomertortel, Haren-Oosterhaar, 29 juni 2016

Foto: Guido Meeuwissen

Witvleugelstern

Zowel in het Zuidlaardermeer (max. twee) als rond het Dannemeer (max. zes) werden dit jaar Witvleugelsterns gezien. Waarschijnlijk kwam het op beide plekken niet tot broeden. Wel werd in september een aantal dagen een juveniele Witvleugelstern waargenomen in het Zuidlaardermeergebied.

Witwangstern

Door het lage waterpeil in een deel van het Zuidlaardermeergebied weken de Witwangsterns uit naar het Dannemeer. Gelukkig kwamen de vogels ook hier tot broeden. In juni werden maximaal dertig adulte Witwangsterns geteld en het maximaal aantal waargenomen juvenielen bedroeg vijftien.

Zomertortel

Naast enkele langsvliegende vogels bij trektelposten was er een broedgeval in het AdriaanTripbos, Sappemeer en verbleef tot in juli een zingend mannetje in Haren Oosterhaar te midden van Turkse Tortels.

Nachtzwaluw

Opnieuw werd in het Lauwersmeer een dood exemplaar gevonden. Op 15 en 16 september verbleef een vogel bij Feerwerd. Ook was er in oktober een melding van een rustende vogel in Vinkhuizen.

Hop

Op 2 mei werd een vogel gevonden bij Meerstad en op 13 mei werd een exemplaar gefotografeerd bij Harpel.

Nachtzwaluw, Feerwerd, 15 september 2016
Foto: Ingrid Holtslag

Draaihals

In het voorjaar werden slechts zestien exemplaren gevonden en in het najaar zes. Bijzonder was de melding van een juveniele vogel op 17 juli bij Bellingwolde.

Bijeneter

Op vijf dagen in het voorjaar waren er meldingen van Bijeneters, voornamelijk overvliegend. Een groepje van drie verbleef op 28 mei kort in de zuidoosthoek van de Eemshaven.

Bijeneters, Eemshaven- Oost, 28 mei 2016 Foto: René Oving

Pestvogel, Lauwersoog-Robbenoort, 12 december 2016

Foto: Thijs Glastra

Hop, Meerstad, 2 mei 2016

Foto: Thijs Glastra

Pestvogel

Vanaf de derde week van oktober begon zich een mooie influx af te tekenen in de provincie met veel groepen tussen de twintig en dertig vogels. De grootste groepen waren langdurig aanwezig aan de A7 bij Hoogkerk en in Bloemenbuurt in de stad Groningen met maximaal resp. 53 en 48 exemplaren. Eind december waren de meeste Pestvogels alweer verdwenen uit de provincie.

Bonte Kraai

De grootste groep die in 2016 werd gezien bestond uit dertien exemplaren, op 6 maart in het Lauwersmeer. Tijdens de wintermaanden verbleef ook een vogel bij Stadskanaal.

Humes Bladkoning, Rottumerplaat, 16 oktober 2016

Foto: Marnix Jonker

Raaf

Raven worden steeds vaker gezien in de provincie. Het gaat vooral om waarnemingen uit Zuid-oost Groningen, het Lauwersmeergebied, het Westerkwartier en het Zuidlaardermeergebied.

Kortteenleeuwerik

Tussen 6 en 10 mei werden maar liefst zes exemplaren waargenomen langs de diverse telposten aan de noordkust. Van één vogel kon het geluid worden opgenomen. In het najaar vloog op 25 oktober een exemplaar langs de telpost Eemshaven.

Roodstuitzwaluw

In het voorjaar werden slecht drie doortrekkers gezien, op 6 mei langs de Eemshaven, op 7 mei langs de Kustweg en op 18 mei over het Paterwoldse Meer.

Iberische Tjiftjaf

Bijzonder was een Iberische Tjiftjaf die op 20 en 21 april werd gezien op Rottumeroog. De vogel zong niet

maar liet een dalende roep horen. In combinatie met gelige onderdelen en duidelijk geel tussen oog en snavel kon de vogel worden gedermineerd als Iberische Tjiftjaf. Indien aanvaard gaat het hier om het 3^e geval voor de provincie.

Grote Karekiet, Lauwersmeer, Zoutkamperril, 29 mei 2016

Foto: Michael Kopijn

Humes Bladkoning

Een vroege Humes Bladkoning verbleef op van 14 tot 16 oktober op Rottumerplaat. Op 9 november werd nog een vogel gevonden in de Eemshaven.

Bladkoning

Er werden meer dan veertig exemplaren gezien in de provincie, de eerste op 18 september, de laatste op 29 oktober.

Grote Karekiet

Op 19 mei werd een vogel gehoord bij plas Langebosch bij Wildervank en van 28 mei tot 4 juni verbleef een exemplaar aan de Zoutkamperril in het Lauwersmeer. Van 7 tot 25 juni zong een vogel bij Woudbloem. Tenslotte waren er in juli en augustus twee waarnemingen in het Zuidlaardermeergebied.

Veldrietzanger

Een Veldrietzanger werd op 28 augustus kort waargenomen en gefotografeerd in de Zuidoosthoek van

Sperwergrasmus, Eemshaven-Oost 31, oktober 2016

Foto: Lex Tervelde

de Eemshaven. Ondanks intensief speuren door veel vogelaars kon de vogel niet worden teruggevonden. Helaas is de vogel niet aanvaard door het CDNA.

Sperwergrasmus

5 september werd een Sperwergrasmus waargenomen op Rottumerplaat. 26 september was er een korte waarneming in de Eemshaven en op 31 oktober werd een exemplaar gevangen in het oostelijk Eemshaventerrein. Dit betreft een zeer late waarneming en pas de eerste vangst in de Eemshaven.

Taigaboomkruiper

Bijzonder was de voorjaarswaarneming van een Taigaboomkruiper op 3 april in de Eemshaven.

Bruine Lijster

De eerste Bruine Lijster voor Gro-

ningen werd op 9 november ontdekt in de magische zuidwesthoek van de wijk Beijum, Groningen. Zie het uitgebreide artikel in deze *Grauwe Gors*.

Noordse Nachtegaal

Een aanvankelijk als gewone Nachtegaal ingevoerde vogel werd op 22 mei werd in de Oosterpolder bij Haren gehoord. Het geluid kon worden opgenomen en op basis daarvan kon worden vastgesteld dat het een Noordse Nachtegaal betrof. Het gaat hier om het 7e geval voor de provincie.

Kleine Vliegenvanger

Rottumerplaat blijft een erg goede plek voor Kleine Vliegenvanger. Dit jaar werden er twee onvolwassen mannetjes waargenomen, de één op 23 mei en de ander twee dagen later op 25 mei.

Taigaboomkruiper,

Foto: Alwin van Lubeck

Eemshaven-Haven, 3 april 2016

Citroenkwikstaart, Lauwersmeer, Jaap Deensgat, 20 augustus 2016

Foto: Martijn Bunskoek

Citroenkwikstaart

De 4e Citroenkwikstaart voor de provincie werd op 20 augustus gevonden bij de kijkhut in het Jaap Deensgat, Lauwersmeer. De juveniele vogel werd tot 25 augustus gezien. In mei 1999 bevond zich hier ook een Citroenkwikstaart. Toen ging het om een adult mannetje.

Grote Pieper

Een mooie voorjaarswaarneming was de Grote Pieper die op 7 mei langs telpost Noordkaap vloog. In het najaar vloog er zes keer een exemplaar langs telpost Eemshaven, vier keer een langs de Kustweg en was er een langsvliegende vogel op Rottumerplaat op 30 oktober.

Duinpieper

Langs telposten werden in totaal twintig waarnemingen gedaan. Behalve nog enkele overvliegende vogels op andere locaties waren er twee vogels ter plaatse in de Marnewaard op 25 september en één op Rottumeroog op 15 september.

Roodkeelpieper

Er werden 22 vogels gezien, verspreid over voor- en najaar en vanzelfsprekend voornamelijk langs de kust. Bijzonder was een exemplaar dat kort ter plaatse was in het Danemeer op 14 mei.

Roodmus, Winsum, 3 juni 2016

Europese Kanarie

25 exemplaren vlogen in het voorjaar langs telposten en nog eens drie in het najaar. Ook was er een handvol meldingen op andere plekken in de provincie.

Foto: Lucie Kooistra

Roodmus

Een adult mannetje zong op 16 en 17 mei bij Lauwersoog, op 22 mei zong een vogel op een andere locatie in het Lauwersmeer en een onvolwassen exemplaar was zingend aanwezig in Winsum in de eerste week van juni. Verder werden nog twee vrouwtjes gezien op Rottumerplaat op 29 mei, een vogel op 18 juni bij Termunterzijl en waren er waarnemingen bij Uithuizen en in de Eemshaven.

Grauwe Gors

Naast enkele overvliegende vogels

langs telpost Noordkaap en Eemshaven was er in het voorjaar een waarneming op 27 juni bij Wolderdorp. Op wintervoedselvelden werden meerdere exemplaren gevonden: één bij Warffum op 12 december en maximaal vier bij Zuidbroek aan het eind van het jaar.

Ortolaan

In het voorjaar werden vogels ter plaatse gemeld op Rottumerplaat, in het Lauwersmeer en bij Wagenborgen. In het najaar waren er ook drie meldingen, vanaf Rottumeroog, Noordhorn en de Eemshaven.

Dwerggors

Een Dwerggors vloog op 21 september laag langs telpost Langebosch, Wildervank. De roep kon goed worden opgenomen. Erg leuk was het exemplaar dat op 15 oktober werd gevangen in het oostelijk Eemshaventerrein. Ook waren er korte waarnemingen op 8 mei in de Eemshaven en op 8 oktober bij Woltersum.

Jacob Bosma – Groningen

jacobbosma@tiscali.nl

Alwin van Lubeck – Groningen

alwinvanlubeck@gmail.com

Dwerggors, Eemshaven-Oost 15, oktober 2016

Foto: Lex Tervelde